

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Одеський національний технологічний університет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Державне управління в сфері національної безпеки

Вибіркова навчальна дисципліна

Мова навчання - українська

Освітньо – професійна програма	Публічне управління та адміністрування
Код та найменування спеціальності	281 Публічне управління та адміністрування
Шифр та найменування галузі знань	28 Публічне управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти	магістр

Розглянуто, схвалено та затверджено
Методичною радою університету

РОЗРОБЛЕНО ТА ЗАБЕЗПЕЧУЄТЬСЯ: кафедрою публічного управління та адміністрування Одеського національного технологічного університету

РОЗРОБНИК: Василь МУЖАЙЛО, доцент кафедри публічного управління та адміністрування, кандидат економічних наук, доцент

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування

Протокол від «18» 08 2022 р. №2

Завідувач кафедри

(ПІДПИСАНО)

Олена НІКОЛЮК.

Розглянуто та схвалено методичною Радою зі спеціальностей 073 «Менеджмент», 281 «Публічне управління та адміністрування» галузей знань 07 «Управління та адміністрування», 28 «Публічне управління та адміністрування»

Протокол від «28» 02 2023 р. №5

Голова ради

(ПІДПИСАНО)

Ірина СЕДІКОВА

Гарант освітньої програми

(ПІДПИСАНО)

Катерина МАНУІЛОВА

Розглянуто та схвалено Методичною радою університету

Протокол від «30» 03 2023 р. №8

Секретар Методичної ради університету (ПІДПИСАНО)

Валерій МУРАХОВСЬКИЙ

ЗМІСТ

1	Пояснювальна записка	4
1.1	Мета та завдання навчальної дисципліни	4
1.2	Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти	4
1.3	Міждисциплінарні зв'язки	5
1.4	Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ECTS	6
2	Зміст дисципліни	6
2.1	Програма змістових модулів	6
2.2	Перелік практичних робіт	7
2.3	Перелік завдань до самостійної роботи	7
3	Критерії оцінювання результатів навчання	8
4	Інформаційне забезпечення	8

1. Пояснювальна записка

1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Державне управління в сфері національної безпеки» є формування у здобувачів вищої освіти базових знань щодо концептуальних засад національної безпеки; ознайомлення із основними нормативно-правовими актами, які регулюють і регламентують відносини у цій сфері й загальними поняттями про формування і функціонування системи управління національною безпекою; оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями про найважливіші складові національної безпеки в контексті глобалізаційних процесів і постання так званих «глобальних викликів» безпеці всіх країн і народів, а також теоретичними навиками дослідження проблем національної безпеки та державного управління нею.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Державне управління в сфері національної безпеки» є засвоєння теоретичних засад, основних категорій та етапів розвитку загальної теорії національної безпеки; ознайомлення з новітніми науковими та практичними досягненнями у сфері управління складовими національної безпеки; практичне засвоєння навичок комплексного аналізу складових елементів національної безпеки; вивчення законодавства як правової бази забезпечення національної безпеки, особливо в умовах розбудови інформаційного суспільства та змін, які відбуваються у європейської та світової системах забезпечення безпеки.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- Сутність та складові національної безпеки;
- класифікації та ієрархії ризиків і загроз національній безпеці;
- документально-джерельну базу забезпечення національної безпеки України;
- типи й види загроз національній безпеці;
- стратегічні цілі політики у сферах національної безпеки і оборони України;
- актуальні зовнішньополітичні виклики національній безпеці України

вміти:

- аналізувати основні аспекти національної безпеки України: державно-політичний, соціально-економічний, національно-культурний, екологічний, інформаційний;
- аналізувати національну безпеку України в умовах глобальних трансформацій;
- використовувати понятійно-категорійний апарат при аналізі інформаційної, політичної, економічної, воєнної, екологічної та інших функціональних сфер національної безпеки при виборі та реалізації концептуальних підходів щодо управління національною безпекою;
- застосовувати дослідницьку та інноваційну діяльність при аналізі та вибудуванні публічної політики щодо забезпечення національної безпеки

1.2. Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Державне управління в сфері національної безпеки» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні

компетентності та програмні результати навчання, які визначені в Стандарті вищої освіти зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» та [освітньо-професійній програмі «Публічне управління та адміністрування»](#) підготовки магістрів.

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально, відповідально та свідомо.

ЗК04. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні. ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК01. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.

СК02. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери

СК04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК05. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними.

СК06. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.

СК07. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

СК10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

Програмні результати навчання:

РН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.

РН02. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.

PH03. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції.

PH11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень

1.3 Міждисциплінарні зв'язки

Навчальна дисципліна «Державне управління в сфері національної безпеки» базується на вивченні дисциплін політологія, соціологія, мікроекономіка, макроекономіка, основи публічного адміністрування, правознавство, економіка публічного сектору, які дають можливість сформувати основи знань про національну безпеку та державне управління нею і є базою для вивчення у подальшому більш конкретних дисциплін в рамках підготовки фахівців з публічного управління та адміністрування.

1.4 Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС

Навчальна дисципліна викладається для здобувачів вищої освіти денної форми навчання на першому курсі у другому семестрі та на першому курсі у першому семестрі заочної форми навчання

Кількість кредитів ECTS – 3 кредити, годин – 90 годин

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	лабораторні	практич ні
денна	30	16	–	14
заочна	16	8	–	8
Самостійна робота, годин	Денна – 60			74

2.Зміст навчальної дисципліни

2.1 Програма змістовних модулів

Змістовний модуль 1. Теоретичні засади національної безпеки

№ теми	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Сутність та зміст поняття національної безпеки. Розвиток теорії національної безпеки.	2	1
2	Система національної безпеки, її складові. Характеристика складників національної безпеки	2	1
3	Система державного управління національною безпекою. Нормативно-правове забезпечення національної безпеки	2	1
4	Рада національної безпеки і оборони в системі управління національною безпекою	2	1
5	Особливості організації системи національної безпеки зарубіжних країн.	-	-
	Разом за змістовним модулем 1	8	4

Змістовий модуль 2. Практичні аспекти забезпечення національної безпеки

№ теми	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Продовольча безпека в системі національної безпеки країни	2	1
2	Стан та проблеми забезпечення екологічної безпеки держави	2	1
3	Сутність та напрямки забезпечення воєнної безпеки.	2	1
4	Економічна безпека в структурі національної безпеки держави	2	1
5	Інформаційна безпека як складова національної безпеки країни.	-	-
	Разом за змістовним модулем 2	8	4
	Разом з дисципліни	16	8

2.2. Перелік практичних робіт

№ з/п	Назва практичної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Сутність та зміст поняття національної безпеки. Розвиток теорії національної безпеки.	1	-
2	Система національної безпеки, її складові. Характеристика складників національної безпеки	2	1
3	Система державного управління національною безпекою. Нормативно-правове забезпечення національної безпеки	1	1
4	Рада національної безпеки і оборони в системі управління національною безпекою	1	1
5	Особливості організації системи національної безпеки зарубіжних країн.	1	1
6	Продовольча безпека в системі національної безпеки країни	2	1
7	Стан та проблеми забезпечення екологічної безпеки держави	1	1
8	Сутність та напрямки забезпечення воєнної безпеки.	2	1
9	Економічна безпека в структурі національної безпеки держави	2	1
10	Інформаційна безпека як складова національної безпеки країни	1	-
	Всього	14	8

2.3. Перелік завдань до самостійної роботи

№ теми	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Сутність та зміст поняття національна безпека. Цілі та завдання національної безпеки. Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу	5	5
2.	Системи національної безпеки країни. Характеристика складників національної безпеки Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу.	10	15
3.	Система управління національною безпекою. Складові системи державного управління. НБ. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Написання есе «РНБО в системі управління НБ».	5	7
4.	Нормативно-правове забезпечення національної безпеки країни. Оцінка рівня і стану національної безпеки. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, виконання домашнього завдання.	5	7
5	Продовольча безпека в системі національної безпеки. Продовольча політика.. Індикатори ПБ Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття Виконання домашнього завдання «Обґрунтування стратегії продовольчої безпеки України».	10	10
6	Стан та проблеми забезпечення екологічної безпеки України. Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Виконання індивідуального завдання «Державна система моніторингу довкілля».	5	5
7	Проблеми забезпечення військової безпеки країни. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; підготовка до практичного заняття. Виконання домашнього завдання «ЗСУ: структура та призначення»	5	10
8	Джерела та класифікація загроз національній безпеці.. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Написання есе « Інформаційна безпека держави»	5	5
9	Складові економічної безпеки країни. Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Написання есе» Економічна безпека і тіньова економіка	5	5
10	Механізми державного регулювання системи національної безпеки. Написання домашнього завдання « Організація і особливості системи НБ зарубіжних країн» Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; підготовка до контрольної роботи.	5	5
Разом з дисципліни		60	74

3. Критерії оцінювання результатів навчання
Види контролю: поточний, підсумковий – іспит

Нарахування балів за виконання змістовного модуля

Вид роботи, що підлягає контролю	Оцінні бали		Форма навчання					
			денна			заочна		
	min д/з	max д/з	Кільк. робіт, одиниць	Сумарні бали		Кільк. робіт, одиниць	Сумарні бали	
				min	max		min	max
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовний модуль 1. Теоретичні засади національної безпеки								
Робота на лекціях	1	2	7	7	14	2	2	4
Робота на практичних заняттях	2	3	7	14	21	2	4	6
Самостійна робота	2	3	4	8	12	5	10	15
Виконання індивідуальних завдань	8	18	1	8	18	2	16	36
Проміжна сума				37	65		32	61
Модульний контроль у поточному семестрі			1	23	35	1	28	39
Оцінка за змістовий модуль ЗМ-1				60	100		60	100
Змістовний модуль 2. Практичні аспекти забезпечення національної безпеки								
Робота на лекціях	1	2	5	5	10	2	2	4
Робота на практичних заняттях	2	3	5	10	15	2	4	6
Самостійна робота	2	3	4	8	12	5	10	15
Виконання індивідуальних завдань	10	20	1	10	20	2	16	36
Проміжна сума				33	57		32	61
Модульний контроль у поточному семестрі			1	27	43	1	28	39
Оцінка за змістовний модуль ЗМ-2				60	100		60	100

4. Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1. Заблоцький, Богдан Федорович. Національна економіка [Текст] : підручник / Б. Ф. Заблоцький. — Вид. 2-ге. — Львів : Новий Світ-2000, 2011. — 359 с. — (Вища освіта в Україні) <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT-cnv.BibRecord.73487>
2. Ніколюк, Олена Володимирівна. Теоретико-методологічні засади інституційного регулювання соціально-економічної безпеки аграрного виробництва [Текст] : монографія / О. В. Ніколюк ; Одес. держ. аграр. ун-т. — Одеса : Друк Південь, 2018. — 298 с. : табл., рис. — Бібліогр.: с. 256-281. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT-cnv.BibRecord.166526>
3. Формування та управління системою продовольчої безпеки [Текст] : монографія / Ю. А. Работін, Ю. Г. Неустроев, Т. І. Ткачук та ін. ; за заг. ред. Н. С. Згадової, Ю. Г. Неустроева ; Одес. нац. акад. харч. технологій, Каф. економічної теорії та фінансово-економічної безпеки. — Харків : Вид-во Іванченка І.С., 2021. — 247 с. : табл., рис. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.1637675>
4. Кордзая, Натела Ревазівна. Основні поняття продовольчої безпеки країни [Текст] : монографія / Н. Р. Кордзая, Б. В. Єгоров. — Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. — 148 с. : табл., рис. — Бібліогр.: с. 128-145. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT-cnv.BibRecord.162960>
5. Проблеми фінансово-економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності в умовах інтеграції України в світову економіку [Текст] : монографія В. В. Немченко, О. М. Громова, О. П. Антонюк та ін. ; за заг. ред. В. В. Немченко ; Одес. нац. акад. харч. технологій. — Одеса : Фенікс, 2014. — 188 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT-cnv.BibRecord.142497>
6. Розвиток інформаційного суспільства [Текст] : кол. монографія: в 10 т. Т. 8 : Економічна безпека держави на макро- та мікрорівнях / за ред. В. С. Сідака. — Київ : Ун-т економіки та права "Крок", 2013. — 309 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT-cnv.BibRecord.104034>

Додаткові:

1. Глобальна та національна безпека: підручник / авт. кол. : В. І. Абрамов, Г. П. Ситник, В. Ф. Смолянчук та ін. / за заг. ред. Г. П. Ситника. — Київ : НАДУ, 2016. — 784 с.
2. Основи стратегії національної безпеки та оборони держави : підруч. для використання у навч.-вихов. процесі / [О. П. Дузь-Крячченко та ін. ; за заг. ред. В. М. Телелима] ; Нац. ун-т оборони України ім. Івана Черняхівського, Каф. стратегії нац. безпеки та оборони. — Вид. 3-тє, перероб. і допов. — Київ : Вид. НУОУ ім. І. Черняхівського, 2015. — 620 с.
3. Практичні аспекти стратегічного планування в умовах глобальних загроз національній безпеці та міжнародній стабільності: навч. посіб. / В. І. Абрамов, А. В. Дацюк, М. М. Шевченко та ін.; за заг. ред. Ю. В. Мельника, Л. М. Шипілової — Київ : НАДУ, 2018. — 128 с.
4. Ситник Г. П. Державне управління у сфері національної безпеки (концептуальні та організаційно-правові засади): підручник. Київ : НАДУ, 2012. — 344 с.
5. Ситник Г. П., Орел М. Г. Публічне управління у сфері національної безпеки: підручник / за заг. ред. Г. П. Ситника, Київ : Видавець Кравченко Я. О. — 2020. — 360 с.
6. Бондаренко К. В. Публічне адміністрування національно-безпековою сферою в Україні: теоретико-правові та організаційні засади : монографія. Київ : Фенікс, 2019. — 406 с.
7. Методичні вказівки до самостійної роботи з курсу "Теорія управління безпекою соціальних систем" [Електронний ресурс] : для студентів 1-го року навчання ОКР "Магістр" спец. 8.18010014 "Управління фін.-економ. безпекою" / Л. П. Рогатина, Т. І. Ткачук, В. В. Руммо та ін. ; Каф. екон. теорії та фін.-економ. безпеки. — Одеса : ОНАХТ, 2015. — 1 електрон. опт. диск (CD-ROM): 13 с. тексту. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT-cnv.BibRecord.153325>

